

THE GLOBAL ADVISORY
AND ACCOUNTING NETWORK

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
(Монгол улсад бүртгэлтэй ТББ)

Аудитлагдсан Санхүүгийн Тайлан
2024 оны 12 дугаар сарын 31

АГУУЛГА

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	1
УДИРДЛАГЫН ТӨЛӨӨЛЛИЙН ЗАХИДАЛ	2
ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН	3 - 5
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГУУД:	
САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН	6
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН	7
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН	8
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН	9
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10 - 24

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Ерөнхийлөгч

Б. Ганболд

Удирдах зөвлөлийн гишүүд

Б. Түвшинжаргал

Ц. Алтанцэцэг

Д. Бүрэнжаргал

С. Дуламсүрэн

П. Нарандэлгэр

Д. Одонтуяа

Х. Ренчинсоном

Албан хаяг

Энхтайвны өргөн чөлөө 89-3,

5-р хороо, Баянгол дүүрэг,

Улаанбаатар, Монгол Улс

Харилцагч Банк

Капитрон Банк ХХК

Хаан Банк ХХК

Худалдаа Хөгжлийн Банк ХХК

Тээвэр хөгжлийн банк ХХК

Монгол улсын арилжааны банкууд

Аудиторууд

Эйч Эл Би Монголиа Аудит ХХК

Мэргэшсэн нягтлан бодогчид

**МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН
САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ**

16081 Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5 дугаар хороо,
Энхтайваны өргөн чөлөө, Утас/Факс: (976) 7018-3514
И-мэйл: info@mfwа.mn, mfwа.ippf@yahoo.com
Вэб сайт: www.mfwа.mn

2025. 04. 08 № 14/25.
танай _____-ны № _____-т

УДИРДЛАГЫН ХАРИУЦЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын Удирдлага нь санхүүгийн тайланг бэлтгэн танилцуулах үүрэгтэй.

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын (цаашид МГБССН ТББ гэх) санхүүгийн тайлан нь Монгол Улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай болон түүнд нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын баталсан дүрэм, журмын дагуу мөрдөхөөр бэлтгэгдсэн болно. Тус удирдлага нь 2024 оны 12-р сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн жилийн хугацаан дахь МГБССН ТББ-ын ажил хэргийн байдал, үр дүн, мөнгөн гүйлгээг уг өдрийн байдлаар үнэн зөв тусгасан эсэх баталгааг хариуцна.

Удирдлагын үүрэг нь МГБССН ТББ -ын санхүүгийн байдлыг үнэн зөв илэрхийлж чадах, зөв зохистой нягтлан бодох бүртгэлийг хөтлөх бөгөөд санхүүгийн тайлангууд нь тодруулга 2 ба 3-т дурдсан шаардлагуудад нийцсэн байхыг баталгаажуулах явдал болно.

МГБССН ТББ-ны эд хөрөнгийг хадгалан хамгаалах, тэдгээрийг аливаа заль мэх, хэвийн бус үйлдлээс сэргийлэх, эдгээр үйлдлийг илрүүлэхэд шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх нь Захирлын үүрэг юм.

Удирдлага нь 6 – 24 дугаар хуудас дахь санхүүгийн тайлангуудыг үндэслэлтэй, зохистой дүн шинжилгээ болон тооцоогоор баримтжуулсан тууштай мөрдөгддөг нягтлан бодох бүртгэлийн зохистой бодлогыг ашиглан бэлдсэн бөгөөд нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдох стандартуудыг дагаж мөрдсөн гэж үзэж байна.

Б. Ганболд
Ерөнхийлөгч

Б. Мөнхцэцэг
Гүйцэтгэх захирал

Ч. Ганбаатар
Санхүүгийн менежер

Улаанбаатар хот, Монгол Улс

Огноо:

ЭЙЧ Эл Би Монголиа Аудит ХХК

Зөвлөх Үйлчилгээ ба Аудит, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Сүлжээ

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын удирдлагад

Дүгнэлт

Бид 6-24 дугаар хуудсанд үзүүлсэний дагуу 2024 оны 12-р сарын 31-ээрх санхүүгийн байдлын тайлан, жилийн эцсээрх орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон ач холбогдол өндөртэй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ (МГБССН)-ийн санхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний үзэж байгаагаар эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг асуудлаар Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын 2024 оны 12-р сарын 31-ээрх санхүүгийн байдал, тухайн жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай болон түүнд нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын баталсан дүрэм, журмын дагуу үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа Санхүүгийн Тайлангийн Аудитад хүлээх Аудиторын Үүрэг Хариуцлага гэсэн хэсэгт харуулав. Бид санхүүгийн тайлангийн энэхүү аудитын ажилд хамаарах ёс зүйн шаардлагуудын дагуу МГБССН ТББ-с хараат бус ба Монгол Улсын Аудитын тухай хуульд заасан ёс зүйн бусад үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, тохиромжтой гэж итгэж байна.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн Тайланд хүлээх Үүрэг Хариуцлага

Удирдлага нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу эдгээр санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах хариуцлага хүлээх бөгөөд мөн залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагнаагүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжтой болгоход зайлшгүй чухал гэж өөрийн тодорхойлсон дотоод хяналтуудын талаарх хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайланг гаргахдаа удирдлага МГБССН ТББ-ын үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудаа гаргахдаа удирдлага тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах МГБССН ТББ-ын чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь МГБССН ТББ-ын санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын удирдлагад (үргэлжлэл)

Санхүүгийн Тайлангийн Аудитад хүлээх Аудиторын Үүрэг Хариуцлага

АОУС-ын дагуух аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шүүмж ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх хандлагыг баримтлан ажилладаг. Бид мөн:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох санхүүгийн тайлангийн материаллаг буруу тайлагналуудын эрсдэлүүдийг таних, үнэлэх, тэдгээр эрсдэлд тохирох аудитын горимуудыг боловсруулах, гүйцэтгэх, өөрсдийн дүгнэлтэнд үндэслэл болохуйц хангалттай, зохистой аудитын нотолгоог олж авах. Залилан нь хуйвалдах, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу мэдэгдэл хийх, дотоод хяналтыг зөрчих зэрэг үйлдлүүдтэй холбоотой байж болох тул залилангаас үүдэн гарсан материаллаг буруу тайлагналыг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүдэн гарсан буруу тайлагналыг ирүүлэхгүй байх эрсдэлээс өндөр байдаг.
- МГБССН ТББ дотоод хяналтын үр нөлөөтэй байдалд дүгнэлт өгөх зорилгоор биш тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитад хамааралтай дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авах.
- Хэрэглэсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогууд нь зохистой эсэх, удирдлагын зүгээс нягтлан бодох бүртгэлийн ойролцоолсон тооцооллууд, тэдгээрт холбогдох тодруулгууд нь үндэслэлтэй эсэхийг үнэлэх.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, олж авсан аудитын нотолгоонд үндэслэн МГБССН ТББ-ны үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэж болох үйл явдал эсвэл нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал байгаа эсэхийг дүгнэх. Хэрэв материаллаг тодорхой бус байдал байна гэж дүгнэвэл, бид аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгыг хийж өгөх эсвэл ийм тодруулга хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэл олж авсан аудитын нотолгоонд үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал эсвэл нөхцөл байдал МГБССН ТББ-ны тасралтгүй байх зарчмыг алдагдуулж болно.
- Санхүүгийн тайлангууд (үүнд тодруулгууд багтана)-ын ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлэх мөн санхүүгийн тайлангууд нь зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар холбогдох ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг үнэлэх.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа, томоохон хэмжээний дутагдал болон аудитын явцад олж тогтоосон дотоод хяналтын томоохон доголдол зэргийг багтаасан асуудлуудыг засаглал хариуцсан этгээдүүдэд мэдэгддэг.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ-ын удирдлагад (үргэлжлэл)

Бусад

Энэхүү тайланг өөр ямар нэгэн зорилгоор биш, Монгол улсын Компанийн тухай хуулийн 94 дүгээр зүйлд заасны дагуу хувь эзэмшигчийн захиалгаар аудитыг гүйцэтгэн МГБССН ТББ-ын удирдлагад зориулан гаргалаа. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд аливаа гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Монгол улс, Улаанбаатар хот,
Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо,
Энх тайвны өргөн чөлөө,
Мөнх Тауэр оффис, 505 тоот

Огноо: 2025 оны 5 сарын 9

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
 ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН
 2024 ОНЫ 12 САРЫН 31-НЭЭР ДУУСГАВАР БОЛСОН

	Тод.	2024 Мян.төг	2023 Мян.төг
Орлого, дэмжлэг үзүүлэх орлого			
Гишүүнчлэлийн хураамж	5	10,424	5,482
Төсөл хөтөлбөрийн төлбөр	5	446,797	472,212
Буцалтгүй тусламж ба хандив	5	2,716	34,370
Түрээсийн үйлчилгээ	5	18,885	46,200
Эмнэлгийн үйлчилгээ	5	299,439	326,474
Нийт орлого		778,261	884,738
Зардал			
Төсөл хөтөлбөрийн үйлчилгээний	6	(286,117)	(347,578)
Ерөнхий ба удирдлагын	7	(626,823)	(510,092)
Нийт зардал		(912,940)	(857,670)
Цэвэр орлого		(134,679)	27,068
Бусад ашиг / (алдагдал)			
Бусад ашиг / (алдагдал)	8	26,844	35,305
Нийт бусад ашиг орлого / (алдагдал)		26,844	35,305
Орлогын албан татварын зардал			
Тайлант оны цэвэр үр дүн		(107,835)	62,373

10-24 дүгээр хуудасны тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангуудын салшгүй хэсэг бөгөөд энэхүү тайлангуудтай холбон уншигдана.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
 САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН
 2024 ОНЫ 12 САРЫН 31-НЭЭР ДУУСГАВАР БОЛСОН

	Тод.	2024 Мян.төг	2023 Мян.төг
Хөрөнгө			
Эргэлтийн бус			
Үндсэн хөрөнгө, тоног төхөөрөмж	9	611,491	647,884
Биет бус хөрөнгө	10	5,194	5,998
Бусад хөрөнгө		-	-
		<u>616,685</u>	<u>653,882</u>
Эргэлтийн			
Бараа материал	11	88,741	75,137
Худалдааны болон бусад авлага	12	14,908	17,100
Урьдчилж төлсөн зардал	13	539	70
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах	14	425,450	512,364
		<u>529,638</u>	<u>604,671</u>
Нийт хөрөнгө		<u>1,146,323</u>	<u>1,258,553</u>
Цэвэр хөрөнгө ба өр төлбөр			
Цэвэр хөрөнгө			
Хуримтлагдсан хязгаарлалтгүй нөөц		1,229,209	1,166,836
Тайлант оны хязгаарлалтгүй нөөц		(107,835)	62,373
Хязгаарлалттай нөөц		-	-
		<u>1,121,374</u>	<u>1,229,209</u>
Эргэлтийн өр төлбөр			
Худалдаа болон бусад өглөг	15	24,150	22,350
Татварын өр	16	3,999	6,994
		<u>24,949</u>	<u>29,344</u>
Нийт цэвэр хөрөнгө ба өр төлбөр		<u>1,146,323</u>	<u>1,258,553</u>

10-24 дүгээр хуудасны тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангуудын салшгүй хэсэг бөгөөд энэхүү тайлангуудтай холбон уншигдана.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН
2024 ОНЫ 12 САРЫН 31-НЭЭР ДУУСГАВАР БОЛСОН

	Хязгаарлалтгүй нөөц Мян.төг	Хязгаарлалттай нөөц Мян.төг	Нийт Мян.төг
2023 оны 1 дүгээр сарын 1	1,166,904	-	1,166,904
Өмнөх жилийн тохируулга - алдааг залруулах	(68)	-	(68)
Дахин тайлагнасан дүн	1,166,836	-	1,166,836
Тайлант оны нийт цэвэр үр дүн	62,373	-	62,373
2023 оны 12 дугаар сарын 31	1,229,209		1,229,209
Өмнөх жилийн тохируулга - алдааг залруулах	-	-	-
Дахин тайлагнасан дүн	1,229,209	-	1,229,209
Тайлант оны нийт цэвэр үр дүн	(107,835)		(107,835)
2024 оны 12 дугаар сарын 31	1,121,374	-	1,121,374

10-24 дүгээр хуудасны тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангуудын салшгүй хэсэг бөгөөд энэхүү тайлангуудтай холбон уншигдана.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2024 ОНЫ 12 САРЫН 31-НЭЭР ДУУСГАВАР БОЛСОН

	2024 Мян.төг	2023 Мян.төг
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	804,983	871,381
Гишүүдийн татвараас орсон мөнгө	10,424	5,482
Төсөл хөтөлбөрөөс хүлээн авсан мөнгө	446,797	472,212
Бэлэг, хандив, тусламж	500	-
Түрээсийн орлогод хүлээн авсан мөнгө	9,260	42,350
Бусад	338,002	351,337
Мөнгөн зарлагын дүн	(890,075)	(781,225)
Ажиллагчдад олгосон мөнгө	(273,811)	(254,267)
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн мөнгө	(76,291)	(74,571)
Бараа материал худалдан авахад төлсөн мөнгө	(70,847)	(29,275)
Ашиглалтын зардалд төлсөн мөнгө	(49,517)	(40,269)
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө	(18,666)	(16,218)
Бэлтгэн нийлүүлэгчид төлсөн бусад мөнгө	(358,725)	(337,131)
Хүүний төлбөрт төлсөн	(290)	-
Төлсөн татвар	(41,231)	(29,495)
Даатгалын төлбөрт төлсөн мөнгө	(698)	-
Бусад зардал	-	-
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(85,092)	90,156
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Худалдсан урт хугацаат хөрөнгийн орлого	-	10,634
Худалдаж авсан урт хугацаат хөрөнгө	(29,123)	(18,007)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(29,123)	(7,373)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Хүү ба урамшууллын орлого	27,239	24,863
Валютын ханшны зөрүү	61	(191)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	27,300	24,672
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(86,914)	107,455
Мөнгө , түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	512,364	404,909
Мөнгө , түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	425,450	512,364

10-24 дүгээр хуудасны тодруулгууд нь санхүүгийн тайлангуудын салшгүй хэсэг бөгөөд энэхүү тайлангуудтай холбон уншигдана.

**МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА**

1. БАЙГУУЛЛАГЫН ТАЛААР

Монголын гэр бүлийн сайн сайхны нийгэмлэг ТББ нь ("МГБССН ТББ" гэх) Монгол улсад 1994 онд үүсгэн байгуулагдаж, улсын бүртгэлд 1997 оны 07 дугаар сарын 29-нд бүртгүүлсэн байна. МГБССН ТББ-ын үндсэн үйл ажиллагаа нь Монгол улсын иргэдийн олон нийтийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх сургалт лекц, семинар зохион байгуулах, бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, холбогдох иргэд байгууллагатай хамтран ажиллах юм. МГБССН ТББ-ын албан ёсны хаяг: Энхтайвны өргөн чөлөө 89-3, 5-р хороо, Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар, Монгол Улс.

2. ТАЙЛАНГ БЭЛТГЭХ ҮНДЭС

а) Тайлан бэлтгэхэд баримталсан зарчим

Санхүүгийн тайлангууд нь Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Зөвлөлөөс баталсан Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС) болон тус зөвлөлийн Тайлбарын Хорооноос гаргасан тайлбарын дагуу бэлтгэгдэн гарсан бөгөөд түүхэн өртөгт суурилсан болно.

б) Тайлагнах валют

Санхүүгийн тайлангууд нь МГБССН ТББ-ын тайлагнах валют болох Монгол Улсын мөнгөн тэмдэгт төгрөгөөр ("Төг") илэрхийлэгдсэн болно. Төгрөгөөр илэрхийлсэн санхүүгийн бүх мэдээллүүдийг мянган төгрөгөөр харуулсан болно.

в) Тооцоо, үнэлгээний хэрэглээ

Санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад Удирдлагын зүгээс нягтлан бодох бүртгэлийн хэрэглээ болон хөрөнгө, өр төлбөр, орлого зарлагыг тайлагнасан дүнд нөлөөлөх үнэлгээ тооцоо хийх шаардлагатай байдаг. Эдгээр тооцооноос бодит үр дүн өөр гарч болно.

Үнэлгээ болон анхаарал татахуйц зүйлүүдийг явц дунд нь авч хэлэлцдэг. НББ-ийн үнэлгээнд хийгдсэн өөрчлөлтүүдийг тухайн өөрчлөлт хийгдсэн болон ирээдүйд нөлөөлөх тайлант үеүдэд хүлээн зөвшөөрнө.

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД

Доорх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогууд нь өмнөх жилүүдэд хэрэглэгдэж байсан бодлогуудыг тогтвортойгоор хэрэглэсэн болно.

а) Гадаад валютаар хийгдсэн гүйлгээ

МГБССН ТББ-ны тайлагнах валют нь Монгол Улсын мөнгөн тэмдэгт төгрөг болно.

Гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөөрх хөрөнгө, өр төлбөрийг төгрөгт хөрвүүлэхдээ балансын өдрийн албан ханшаар, гадаад валютаар хийгдсэн орлого зардлын гүйлгээг тухайн гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшаар хөрвүүлсэн. Эдгээр гүйлгээнээс үүссэн ханшийн олз, гарзыг орлогын тайланд тусгасан болно.

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

**МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН**

а) Гадаад валютаар хийгдсэн гүйлгээ (Үргэлжлэл)

Мөнгөн бус хөрөнгө болон өр төлбөр нь түүхэн өртгөөрөө, гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн байгаа бөгөөд төгрөг рүү хөрвүүлэхдээ тус ажил гүйлгээ гарсан өдрийн албан ханшаар хөрвүүлсэн болно.

б) Санхүүгийн хэрэгслүүд

МГБССН ТББ нь санхүүгийн хэрэгслүүдийн гэрээний аль нэг тал болсон тохиолдолд санхүүгийн байдлын тайландаа тэдгээр хэрэгслүүдийг хүлээн зөвшөөрнө.

Гэрээний хэлцлийн мөн чанарыг үндэслэн санхүүгийн хэрэгслийг өрийн ба өмчийн гэж ангилдаг. Өр төлбөр гэж ангилсан санхүүгийн хэрэгсэлд хамаарах хүү, ногдол ашиг, олз, гарзыг зардал эсвэл орлого гэж тайлагнана.

МГБССН ТББ санхүүгийн хэрэгслүүдийг цэвэр дүнгээр нь гаргах хууль ёсны эрхтэй бөгөөд цэвэр дүнгээр нь төлбөрийг шийдвэрлэх зорилготой, эсвэл хөрөнгийг нь хүлээн зөвшөөрөөд үүнтэй нэгэн зэрэг өр төлбөрийг нь шийдвэрлэх зорилготой байгаа тохиолдолд санхүүгийн хэрэгслүүдийг цэвэр дүнгээр нь гаргана.

Санхүүгийн хэрэгслүүдийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө тэдгээрийн бодит үнэ цэнээр илэрхийлнэ.

(I) Санхүүгийн хөрөнгө

Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

МГБССН ТББ нь санхүүгийн хэрэгслүүдийн гэрээний аль нэг тал болсон тохиолдолд санхүүгийн байдлын тайландаа санхүүгийн хөрөнгүүдийг хүлээн зөвшөөрнө. МГБССН ТББ санхүүгийн хөрөнгүүдийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн үед тэдгээрийн ангиллыг тодорхойлно. Санхүүгийн хөрөнгүүдийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө тэдгээрийн бодит үнэ цэнээр илэрхийлнэ. Санхүүгийн хөрөнгүүд нь ашиг алдагдлаарх бодит үнэ цэнээрээ биш байгаа тохиолдолд тэдгээрийг гаргах эсвэл олж авахтай шууд холбоотойгоор гарсан ажил гүйлгээний зардлыг бодит үнэ цэнэ дээр нэмсэн дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Дараагийн хэмжилт

МГБССН ТББ санхүүгийн хөрөнгөнд оруулсан хөрөнгө оруулалтаа зээл ба авлага гэж ангилдаг.

Зээл ба авлага

Зээл ба авлага нь идэвхитэй зах зээл дээр үнэлэгддэггүй, төлбөр нь тогтмол эсвэл тодорхойлох боломжтой үүсмэл бус санхүүгийн хөрөнгүүд юм. Эдгээр нь авлагыг худалдах ямар нэгэн зорилгогүйгээр МГБССН ТББ-с мөнгө, бараа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зээлдэгчид шууд өгсөн үед үүснэ. Зээл ба авлагыг эргэлтийн хөрөнгөнд оруулдаг бөгөөд санхүүгийн байдлын тайлангийн хугацаанаас хойш 12 сараас дээш төлөгдөх хугацаатайг нь эргэлтийн бус хөрөнгөнд ангилна. Зээл ба авлага нь санхүүгийн байдлын тайланд дансны болон бусад авлага гэж тусгагдана.

Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа зээл ба авлагыг хэмжихдээ үр ашигт хүүгийн аргаар хорогдуулсан өртгөөс үнэ цэнийн бууралтыг хассан дүнгээр хэмжинэ. Зээл ба авлага нь хорогдуулалтын явцад бүртгэлээс хасагдсан эсвэл үнэ цэнэ нь буурсан тохиолдолд олз ба гарзыг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

б) Санхүүгийн хэрэгслүүд (үргэлжлэл)

Бүртгэлээс хасах

Санхүүгийн хөрөнгүүдээс орох мөнгөн урсгалын гэрээт эрхийн хугацаа дууссан эсвэл бусдад шилжсэн үед санхүүгийн хөрөнгүүдийг бүртгэлээс хасна. Санхүүгийн хөрөнгийг бүхлээр нь бүртгэлээс хасах үед цэвэр өртөг болон хүлээн авсан төлбөрийн зөрүү, мөн бусад орлогод хүлээн зөвшөөрөгдсөн аливаа хуримтлагдсан олз гарзыг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бүх л энгийн арга замаар хийгдсэн санхүүгийн хөрөнгүүдийн худалдан авалт болон борлуулалтыг арилжаа хийгдсэн өдөрт үндэслэн хүлээн зөвшөөрч эсвэл бүртгэлээс хасдаг. Санхүүгийн хөрөнгүүдийн худалдан авалт болон борлуулалт нь гэрээгээр зохицуулагддаг бөгөөд гэрээний нөхцөлд хөрөнгийг холбогдох зах зээлээс тогтоосон хугацаанд хүргүүлэх шаардлагыг тусгасан байдаг.

(ii) Санхүүгийн өр төлбөр

Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт ба хэмжилт

МГБССН ТББ нь санхүүгийн хэрэгслүүдийн гэрээний аль нэг тал болсон тохиолдолд л зөвхөн санхүүгийн байдлын тайландаа СТОУС 39-д тусгагдсан санхүүгийн өр төлбөрүүдийг хүлээн зөвшөөрнө. МГБССН ТББ санхүүгийн өр төлбөрүүдийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн үед тэдгээрийн ангиллыг тодорхойлно. Санхүүгийн өр төлбөрүүдийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө тэдгээрийн бодит үнэ цэнээр илэрхийлнэ. Санхүүгийн өр төлбөрүүд нь үүсмэл бус тохиолдолд тэдгээртэй шууд холбоотойгоор гарсан ажил гүйлгээний зардлыг бодит үнэ цэнэ дээр нэмсэн дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Дараагийн хэмжилт

Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа санхүүгийн өр төлбөрүүдийн хэмжилт нь тэдгээрийн ангиллаас дараах байдлаар хамаарна. Үүнд:

(1) Ашиг алдагдлаарх бодит үнэ цэнээрээ байгаа санхүүгийн өр төлбөрүүд

Ашиг алдагдлаарх бодит үнэ цэнээрээ байгаа санхүүгийн өр төлбөрүүдэд арилжааны зорилгоорх санхүүгийн өр төлбөрүүд ба анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь бодит үнэ цэнээрээ бүртгэгдсэн санхүүгийн өр төлбөрүүд орно. Хэрвээ санхүүгийн өр төлбөрүүдийг ойрын хугацаанд борлуулах зорилгоор олж авсан бол тэдгээрийг арилжааны зорилгоорх санхүүгийн өр төлбөрүүд гэж ангилна. Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа ашиг алдагдлаарх бодит үнэ цэнээрээ байгаа санхүүгийн өр төлбөрүүд нь бодит үнэ цэнээрээ хэмжигдэнэ. Үүсмэл хэрэгслүүдийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтөөс үүссэн олз ба гарзыг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

(2) Бусад санхүүгийн өр төлбөрүүд

Анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа санхүүгийн бусад өр төлбөрүүд нь үр ашигт хүүгийн аргаар хорогдуулсан өртгөөр хэмжигдэнэ. Өр төлбөрүүд нь хорогдуулалтын явцад бүртгэлээс хасагдсан үед олз гарзыг ашиг алдагдлаар бүртгэнэ.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

б) Санхүүгийн хэрэгслүүд (үргэлжлэл)

Бүртгэлээс хасах

Санхүүгийн өр төлбөрүүдийг төлж барагдуулсан, хүчингүй болсон эсвэл хугацаа нь дууссан үед бүртгэлээс хасна. Одоо байгаа санхүүгийн өр төлбөрийг ижил зээлдүүлэгчийн мөн чанараараа өөр нөхцөл бүхий өр төлбөрөөр солих, эсвэл одоо байгаа өр төлбөрийн нөхцлийн мөн чанарыг өөрчлөх тохиолдолд эдгээр өөрчлөлтүүдийг анхны өр төлбөрийн бүртгэлээс хасалт шинэ өр төлбөрийн хүлээн зөвшөөрөлт гэж үзэх ба тус бүрийн цэвэр үнэ цэнийн зөрүүгээр ашиг, алдагдлыг бүртгэдэг.

(iii) Өмчийн хэрэгсэл

Энгийн хувьцааг өмчийн гэж ангилдаг. Шинээр хувьцаа болон опцион гаргахад шууд хамаатайгаар гарсан өсөн нэмэгдэх зардлуудыг татвар хассан цэвэр дүнгээр өмчийн хэсэгт хасагдуулж харуулна.

в) Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь бэлэн мөнгө болон банкинд байршуулсан харилцах хадгаламжийн үлдэгдлээс бүрдэх бөгөөд үнэ цэнийн өөрчлөлттэй холбоотой эрсдэл нь ноцтой бус юм.

г) Үнэ цэнийн бууралт

Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт

МГБССН ТББ нь тайлангийн хугацаа бүрээр хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт үүсэх шинж байгаа эсэхийг үнэлдэг. Хэрэв ийм шинж илэрвэл, эсвэл хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралтын үнэлгээг жилээр хийх шаардлага гарвал МГБССН ТББ хөрөнгийн нөхөгдөх дүнг тооцдог.

Хөрөнгийн нөхөгдөх дүнг тооцохдоо хөрөнгийн ашиглалтын үнэ цэнэ болон хөрөнгийн эсвэл мөнгөн орлого бий болгох нэгжийн борлуулалтын зардлыг хассан бодит үнэ цэнийн аль ихээр нь тооцно. Энэ нь тухайн хөрөнгө нь мөнгөн орлогыг бий болгохдоо бусад хөрөнгөөс их хэмжээгээр хамаарахаас бусад тохиолдолд хөрөнгө тус бүрийн хувьд тооцогдоно. Хөрөнгө болон мөнгөн орлого бий болгох нэгжийн цэвэр дүн нь нөхөгдөх дүнгээс хэтэрсэн үед хөрөнгийн үнэ цэнэ буурсан гэж үзэх бөгөөд нөхөгдөх дүнд хүртэл өртгийг хасна. Хөнгөлөлтийн хувь нь мөнгөний үнэ цэнийн өнөөгийн зах зээлийн үнэлгээ болон тухайн хөрөнгийн эрсдлээс хамаарна.

Үргэлжилсэн үйл ажиллагааны үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг ашиг алдагдалд бүртгэхдээ тухайн үнэ цэнэ нь буурсан хөрөнгөтэй тохирохуйц үүрэг бүхий зардалтай адил ангилалд бүртгэнэ. Гэхдээ урд нь дахин үнэлэгдэж байсан бөгөөд дахин үнэлгээ нь бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэгдэж байсан хөрөнгүүд үүнд хамаарахгүй. Энэ тохиолдолд үнэ цэнийн бууралтыг бусад дэлгэрэнгүй орлогод өмнөх үнэлгээний дүнд хүртэл өсгөн бүртгэнэ.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

г) Үнэ цэнийн бууралт (үргэлжлэл)

Өмнө нь бүртгэгдсэн үнэ цэнэ бууралтын алдагдал нь одоо үгүй болсон, эсвэл буурсан аливаа шинж тэмдэг байгаа эсэхийг тодорхойлохын тулд үнэлгээг тайлант хугацаа болгоны эцэст хийнэ. Хэрэв тийм шинж тэмдэг илэрвэл МГБССН ТББ хөрөнгийн эсвэл мөнгөн орлого бий болгох нэгжийн нөхөгдөх дүнг тооцдог. Хамгийн сүүлд бүртгэгдсэн үнэ цэнэ бууралтын алдагдлаас хойш хөрөнгийн нөхөгдөх дүнг тооцдог тооцоололд өөрчлөлт гарсан тохиолдолд л өмнө бүртгэгдсэн үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг буцаадаг.

Ийм тохиолдолд хөрөнгийн цэвэр дүнг нөхөгдөх дүнд хүртэл өсгөнө. Энэхүү өсөлт нь цэвэр дүнгээс хэтэрч болохгүй бөгөөд цэвэр дүн нь тодорхойлох боломжтой, элэгдлийг хассан, мөн урд өмнө үнэ цэнэ бууралтын алдагдлыг бүртгээгүй байх хэрэгтэй. Ийм төрлийн өсөлтийг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. Гэхдээ хөрөнгө нь дахин үнэлэгдсэн дүнгээр хэмжигдсэн байгаа тохиолдолд буцаалтыг дахин үнэлгээний нэмэгдэл байдлаар үзүүлнэ.

д) Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийг анхлан өртгөөр нь бүртгэнэ. Үндсэн хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрөх шаардлагууд хангагдсан тохиолдолд л тухайн үндсэн хөрөнгийн сольсон хэсгийн өртгийг тухай бүрт нь энэ өртөгт оруулна. Үндсэн хөрөнгийн томоохон хэсгийг үе шаттайгаар солих шаардлагатай болсон үед Компани нь ийм хэсгүүдийг тусдаа ашиглалтын хугацаа, элэгдэлтэй бие даасан хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө.

Үндсэн хөрөнгө ба түүний томоохон хэсгүүдийг худалдан борлуулах үед эсвэл түүний ашиглалт, борлуулалтаас ирээдүйд эдийн засгийн үр ашиг хүлээгдэхгүй болсон үед данснаас хасна. Үүнтэй холбоотойгоор үүссэн аливаа нэг олз, гарзыг (хөрөнгийн борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дүн хоёрын зөрүүгээр тооцно) тухайн тайлант жилийн ашиг ба алдагдал ба бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайланд тусгана.

Үүнтэй адил, үндсэн хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрөх шаардлагууд хангагдсан бол үндсэн хяналт хийх үед түүний өртгийг үндсэн хөрөнгийн бүртгэлийн дүнд оруулна. Бусад бүх засвар үйлчилгээний зардлыг гарсан үед нь ашиг, алдагдал ба бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайланд тусгана.

Хүлээн зөвшөөрсний дараах үед үндсэн хөрөнгийг хуримтлагдсан элэгдэл ба хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан өртгөөр илэрхийлдэг. Үндсэн хөрөнгийг дараах ойролцоолон тооцсон ашиглалтын хугацааны туршид, шулуун шугамын аргыг ашиглан, үлдэх өртөг хүртэл нь хорогдуулна:

Хөрөнгийн төрөл	Ашиглалтын жил
Барилга, байгууламж	15-40 жил
Тээврийн хэрэгсэл	10 жил
Тавилга, эд хогшил	5-12 жил
Компьютер ба дагалдах хэрэгсэл	3-5 жил
Бусад үндсэн хөрөнгө	3-12 жил

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

д) Үндсэн хөрөнгө (үргэлжлэл)

Үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн арга нь өмнө хийгдсэн тооцоолол ба үндсэн хөрөнгөд агуулагдаж буй ирээдүйн эдийн засгийн үр ашгийн хүлээгдэж буй хэрэглээний хэв загварт нийцэж байгаа гэдгийг баталгаажуулах үүднээс үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн аргыг санхүүгийн жилийн эцэс бүрт хянаж үздэг.

Барилга угсралтын ажил үндсэндээ дуусч, зориулалтын дагуу ашиглахад бэлэн болтол элэгдэл тооцохгүй.

е) Биет бус хөрөнгө

Салангид авсан биет бус хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө өртгөөр нь бүртгэдэг. Анх хүлээн зөвшөөрсний дараа биет бус хөрөнгийг хуримтлагдсан хорогдуулалт (ашиглалтын хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар тооцно) болон үнэ цэнэ бууралтын алдагдлыг хассан өртгөөр нь тайланд тусгадаг. Биет бус хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа нь тодорхой эсвэл тодорхой бус эсэхийг үнэлнэ.

Хөрөнгийн төрөл	Ашиглалтын жил
Санхүүгийн программ	5-12 жил
Газар эзэмших эрх	30 жил

Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийг эдийн засгийн үр ашигтай хугацааны туршид нь хорогдуулах ба үнэ цэнийн бууралтын шинж тэмдэг илэрсэн тухай бүрд үнэ цэнийн бууралтын үнэлгээ хийнэ. Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулах хугацаа болон аргыг хамгийн багадаа санхүүгийн жил бүрийн эцэст хянаж үздэг.

Хүлээгдэж буй ашиглалтын хугацаа эсвэл хүлээгдэж буй ирээдүйн үр өгөөжийн хэв загварт орсон өөрчлөлтийг хорогдуулахын хугацаа эсвэл аргын аль тохиромжтойг нь өөрчлөх замаар бүртгэлд тусгах ба уг өөрчлөлтийг нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын өөрчлөлт гэж үзнэ. Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулахын зардлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайланд биет бус хөрөнгийн үүрэгтэй нь нийцсэн зардлын бүлэгт хүлээн зөвшөөрнө.

Биет бус хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой үүссэн аливаа олз, гарзыг (хөрөнгө борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дүн хоёрын зөрүүгээр тооцно) тухайн тайлант жилийн ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

ё) Орлогыг бүртгэх

Хандивын болон буцалтгүй тусламжийн орлого

Хандивын болон буцалтгүй тусламжийн орлогыг орж ирсэн хэмжээгээр нь орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэнэ.

Гишүүнчлэлийн төлбөр

Гичүүнчлэлийн төлбөрөөс үүсч байгаа орлого нь жилдээ нэг удаагийн хураамж бөгөөд, орлого орж ирсэн хэмжээгээр нь орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэнэ.

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

ё) Орлогыг бүртгэх (үргэлжлэл)

Төсөл, хөтөлбөрийн орлого

Санхүүжүүлэгч байгууллагуудтай байгуулсан гэрээний дүнгээр хувиартай орж ирсэн орлогын дүнгээр бүртгэнэ.

Хүүгийн орлого

Хүүгийн орлогыг авлагын үлдэгдэл болон хүүгийн түвшинтэй уялдуулан аккрузал сууриар бүртгэнэ.

Түрээсийн үйчилгээнээс орж ирсэн орлого

МГБССН ТТБ-ын өөрийн эзэмшилд байгаа барилга болон талбайг гуравдагч талд гэрээний үндсэн дээр түрээслэгч талаас орж ирсэн төлбөрийг орлогоор хүлээн зөвшөөрч орлогын тайланд бүртгэнэ.

ж) Ажиллагсдын тэтгэмж

Богино хугацаат тэтгэмж

Цалин ба түүнтэй холбогдох бусад зардлуудыг компанийн ажилчдаас холбогдох үйлчилгээг үзүүлсэн тухайн жилд нь зардалд тусгана. Ажилтнуудад ээлжийн амралт зэрэг богино хугацааны чөлөөтэй үед нөхөн олговрыг ажилласан жилийг нь харгалзан олгодог бөгөөд өвчтэй байх хугацааны нөхөн олговрыг цаг тухайд нь олгодог.

Заавал төлөх даатгалын шимтгэлүүд

Монгол улсын холбогдох хууль, тогтоомжид заасны дагуу Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа компаниуд нь Монгол улсын эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлнө. Эдгээр шимтгэлийг гарсан хугацаанд нь орлого, үр дүнгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

з) Бараа материал

Хангамжийн материалын нөөцийг биет байдлаар хэмжиж, тооцоолж, өртөг болон цэвэр боломжит үнэ цэнийн багаар үнэлдэг. Өртгийг жигнэсэн дундаж зардлын томъёог ашиглан тооцдог бөгөөд үүнд худалдан авалтын бүх зардал, тогтмол болон хувьсах нэмэлт зардлын зохих хэсэг, үүнд үйлдвэрлэлийн үе шатанд гарсан хөрс хуулалтын зардал, бараа материалыг одоогийн байршил, нөхцөл байдалд хүргэхэд гарсан бусад зардлууд орно.

Цэвэр боломжит үнэ цэнэ гэдэг нь тухайн бүтээгдэхүүнийг борлуулах эсвэл боловсруулах үед Компаниас олж авахаар хүлээгдэж буй бүтээгдэхүүний ирээдүйн борлуулалтын тооцоолсон үнээс, бүтээгдэхүүнийг дуусгах, борлуулахад хүргэх тооцоолсон зардлыг хасч тооцно.

Хангамжийн материалыг борлуулах/ашиглах үед тэдгээрийн дансны үнийг холбогдох орлогыг хүлээн зөвшөөрсөн тайлант хугацааны зардал болгон хүлээн зөвшөөрнө. Бараа материалын цэвэр боломжит үнэ цэнээр бууруулсан дүн болон бараа материалын бүх алдагдлыг хасах буюу алдагдал гарсан хугацааны зардалд хүлээн зөвшөөрнө. Бараа материалын бууралтаас гарсан аливаа буцаалтын дүнг тухайн үеийн зардал гэж хүлээн зөвшөөрсөн бараа материалын дүнгийн бууралт гэж хүлээн зөвшөөрнө.

4. ХӨРӨНГИЙН УДИРДЛАГА

МГБССН ТББ-ын хөрөнгийн менежментийн үндсэн зорилго нь МГБССН ТББ-ын үйл ажиллагааг тасралтгүй үргэлжлүүлэх чадварыг хамгаалах, ингэснээр Монгол улсын иргэдийн олон нийтийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх сургалт лекц, семинар зохион байгуулах, холбогдох иргэд байгууллагатай хамтран ажиллах юм. МГБССН ТББ нь ТУЗ-ийн өгөөж өндөр байх тусам хөрөнгийн тогтвортой байдлын давуу тал, аюулгүй байдлын хоорондын тэнцвэрийг хадгалахын тулд өөрийн хөрөнгийн бүтцийг идэвхтэй бөгөөд тогтмол хянаж, удирддаг.

МГБССН ТББ гадны хөрөнгө оруулалтад тавигдах шаардлагад хамааралгүй.

5. ОРЛОГО

Орлогод:

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Гишүүнчлэлийн татварын орлого	10,424	5,482
Төсөл ба хөтөлбөрийн орлого	446,797	472,212
Хандивын орлого	2,716	34,370
Түрээсийн орлого	18,885	46,200
Бусад орлого	299,439	326,474
	778,261	884,738

(i) – Гишүүнчлэлийн татварын орлогын задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Онцгой гишүүд	4,100	2,050
Энгийн гишүүд	2,448	2,826
Залуу гишүүд	3,876	606
	10,424	5,482

(ii) – Төсөл ба хөтөлбөрөөс орсон орлого

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Олон улсын гэр бүл төлөвлөлтийн холбооны санхүүжилт – Үндсэн санхүүжилт (а)	372,341	418,867
Олон улсын гэр бүл төлөвлөлтийн холбооны санхүүжилт – Нэмэлт санхүүжилт	70,934	31,480
Бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлэх	3,522	21,865
	446,797	472,212

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

5. ОРЛОГО (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

(a) – ОУГБТХ-ны санхүүжилтийн дэлгэрэнгүй:

	Огноо	Дүн
1-р санхүүжилт	2/16/2024	124,039
2 дахь санхүүжилт	6/19/2024	123,600
3 дахь санхүүжилт	11/14/2024	124,702
		372,341

(iii) – Хандивын орлогын задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Солонгосын Хүн ам, эрүүл мэнд, халамжийн нийгэмлэг (IPPF)	1,000	750
БНХАУ-ын Гэр бүл төлөвлөлтийн нийгэмлэг	-	32,900
Бусад хандив	1,500	-
Залуус Эрүүл Мэнд ТББ	216	720
	2,716	34,370

(iv) – Түрээсийн орлогын задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Өвөрхангай аймгийн үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн орлого	5,200	-
Улаанбаатар хотын үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн орлого	13,685	46,200
	18,885	46,200

(v) – Бусад орлогын задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Эмнэлгийн үйлчилгээ	296,287	321,779
- Оношилгоо	82,090	90,229
- Гэр бүл төлөвлөлт	85,764	87,361
- үзлэг зөвлөгөө	9,911	9,189
- Шинжилгээ	104,845	123,455
- Бусад үйлчилгээ	48	78
- Эмчилгээ	13,630	11,467
Сургалт, туслах үйлчилгээ	2,460	4,290
Бусад орлого	692	405
	299,439	326,474

6. ХӨТӨЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛСНЫ ЗАРДАЛ

**МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН**

Хөтөлбөр хэрэгжүүлсний зардалд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Томилолт	9,463	9,983
Засвар үйлчилгээ	3,973	14,556
Уулзалт, зөвлөгөө	59,347	88,188
Бэлэг болон шимтгэл	16,681	6,300
Маркетинг ба сурталчилгаа	24,706	12,265
Сургалт	26,470	49,946
Мэргэжлийн зардал	10,100	4,340
Шинжилгээ	47,841	71,731
Ариутгал, халдваргүйжүүлэлт	5,349	7,081
Бараа материал	59,014	30,870
Хяналт, үнэлгээний зардал	-	19,238
Салбар хөгжүүлэх зардал	12,097	14,752
Зохион байгуулсан арга хэмжээ	1,574	5,386
Явуулын үзлэг	8,471	11,582
Бусад	1,031	1,359
	286,117	347,578

7. ЕРӨНХИЙ БА УДИРДЛАГЫН ЗАРДАЛ

Ерөнхий ба удирдлагын зардалд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Цалин	338,147	318,077
НДШ-д оруулсан хувь нэмэр	40,353	39,026
Банкны шимтгэл	4,446	5,125
Тээвэр	200	4,058
Ашиглалт	49,121	40,269
Бензин, тос	18,666	16,218
Элэгдэл ба хорогдол	66,153	67,848
Түрээс	4,440	-
Бараа материал	4,290	3,641
Шуудангийн болон харилцаа холбоо	9,139	7,349
Засвар үйлчилгээ	70,046	5,824
Мэргэжлийн зардал	18,500	-
Бусад зардал	3,322	2,656
	626,823	510,092

8. БУСАД ОРЛОГО БОЛОН ЗАРДАЛ

Бусад орлогод:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Бусад орлого	10,634	10,634
Хүүгийн орлого	27,239	24,863
Валютын ханшийн ашиг/(алдагдал), цэвэр	61	(192)
	(290)	-
	(167)	-
	26,844	35,305

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

9. ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

	Барилга Мян.Төг	Тавилга Мян.Төг	Тоног төхөөрөмж Мян.Төг	Машин Мян.Төг	Компьютер дагалдах хэрэгсэл Мян.Төг	Нийт Мян.Төг
Өртгөөрх						
2024 оны 1 сарын 1-ээр	733,311	44,531	231,409	37,500	60,107	1,106,858
Нэмэгдсэн	-	9,701	230	-	19,191	29,122
Хасагдуулга	-	-	(2,140)	-	(572)	(2,712)
2024 оны 12 сарын 31-ээр	733,311	54,231	229,499	37,500	78,726	1,133,268
Хуримтлагдсан элэгдэл						
2024 оны 1 сарын 1-ээр	(254,103)	(22,148)	(139,233)	(11,351)	(32,140)	(458,974)
Тайлант жилд байгуулсан	(22,944)	(5,040)	(25,141)	(3,750)	(8,474)	(65,349)
Хасагдуулга	-	-	1,973	-	572	2,545
2024 оны 12 сарын 31-ээр	(277,046)	(27,188)	(162,401)	(15,101)	(40,042)	(521,778)
Өртгөөрх						
2023 оны 1 сарын 1-ээр	733,311	38,552	221,409	37,500	36,680	1,067,452
Нэмэгдсэн	-	5,979	10,000	-	23,427	39,406
Хасагдуулга	-	-	-	-	-	-
2023 оны 12 сарын 31-ээр	733,311	44,531	231,409	37,500	60,107	1,106,858
Хуримтлагдсан элэгдэл						
2023 оны 1 сарын 1-ээр	(231,159)	(17,983)	(113,354)	(7,601)	(21,933)	(392,030)
Тайлант жилд байгуулсан	(22,944)	(4,165)	(25,879)	(3,750)	(10,207)	(66,944)
Хасагдуулга	-	-	-	-	-	-
2023 оны 12 сарын 31-ээр	(254,103)	(22,148)	(139,233)	(11,351)	(32,140)	(458,974)
Цэвэр дансны үнэ						
2023 оны 12 сарын 31-ээр	479,208	22,383	92,177	26,149	27,967	647,884
2024 оны 12 сарын 31-ээр	456,265	27,044	67,099	22,399	38,685	611,491

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

10. БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ

Биет бус хөрөнгөд:

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Нягтлан бодох бүртгэлийн програм хангамж – (i)	5,002	5,786
Газар өмчлөх эрхийн гэрчилгээ – (ii)	192	212
	5,194	5,998

(i) - Нягтлан бодох бүртгэлийн програм хангамжийн задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Өртөг		
1 сарын 1-ний байдлаар	11,035	11,035
Нэмэлт	-	-
Хасалт	-	-
12-р сарын 31-ний байдлаар	11,035	11,035
Хуримтлагдсан элэгдэл		
1 сарын 1-ний байдлаар	(5,249)	(4,361)
Нэмэлт	(786)	(888)
Хасалт	-	-
12-р сарын 31-ний байдлаар	(6,033)	(5,249)
Цэвэр дансны өртөг		
1-р сарын 1-ний байдлаар	5,786	6,674
12-р сарын 31-ний байдлаар	5,002	5,786

(ii) - Газар өмчлөх эрхийн гэрчилгээний задаргаа

	2024 Мян.Төг	2023 Мян.Төг
Өртөг		
1 сарын 1-ний байдлаар	540	540
Нэмэлт	-	-
Хасалт	-	-
12-р сарын 31-ний байдлаар	540	540
Хуримтлагдсан элэгдэл		
1 сарын 1-ний байдлаар	(328)	(311)
Нэмэлт	(18)	(17)
Хасалт	-	-
12-р сарын 31-ний байдлаар	(328)	(328)
Цэвэр дансны өртөг		
1-р сарын 1-ний байдлаар	212	229
12-р сарын 31-ний байдлаар	192	212

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН

11. БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, сургалтын материал	88,741	75,137
	88,741	75,137

12. БУСАД АВЛАГА

Бусад авлагад:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Авлага	14,908	17,100
	14,908	17,100

13. УРЬДЧИЛЖ ГАРСАН ЗАРДАЛ

Урьдчилж гарсан зардалд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Урьдчилж төлсөн зардал	70	8,416
	70	8,416

14. МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгөд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Кассдахь бэлэн мөнгөний үлдэгдэл	200	248
Харилцахын үлдэгдэл	173,596	210,600
Богино хугацаат хадгаламжийн үлдэгдэл	251,654	301,655
	425,450	512,364

Банкин дахь дансанд тогтмол хүүтэй төгрөг болон ам.долларын данснууд багтана. Эдгээр дансанд хүлээн авсан хүүний орлого нь 27,239 төгрөг (2023: 24,863 төгрөг) байна.

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Төгрөг	404,063	491,026
Доллар	21,387	21,338
	425,450	512,364

МОНГОЛЫН ГЭР БҮЛИЙН САЙН САЙХНЫ НИЙГЭМЛЭГ ТББ
АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
12 САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН 2024 ОН
14. МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

Богино хугацаат хадгаламж:

	Дуусгавар	Жилийн хүү	Дүн
	Болох өдөр	Мян.Төг	Мян.Төг
Банкны нэр	01/09/2025	11.9%	251,654
Капитрон Банк ХХК			

15. ДАНСНЫ БОЛОН БУСАД ӨГЛӨГ

Дансны болон бусад өглөгд:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Бусад өглөг*	21,550	22,350
Татварын өглөг	3,399	6,994
	24,949	29,344

*Бусад өр төлбөрүүдийн өглөг нь хүүгүй ба тодорхой заасан төлөгдөх хугацаагүй болно

16. ХОЛБООТОЙ ТАЛЫН ГҮЙЛГЭЭНҮҮД

Гол удирдлагад олгох нөхөн олговор:

Жилийн туршид захирлууд болон бусад гол удирдах ажилтнуудын цалинг дараахь байдлаар тооцов:

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
Богино хугацаат нөхөн олговор	41,979	35,724

17. САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГСЛҮҮД

МГБССН ТББ-ын хэвийн үйл ажиллагааны явцад авлага, валютын ханш болон хөрвөх чадварын эрсдлүүд байнга үүсч байдаг.

Гадаад валютын эрсдэл

МГБССН ТББ нь монгол төгрөгөөс бусад валютаарх ажил гүйлгээ, үлдэгдлээс гадаад валютын ханшийн эрсдэл хүлээдэг. Энэ эрсдлийг ихэвчлэн Америк доллараар хийж буй төлбөр тооцоо ихэсгэж байна. Тайлант онд МГБССН ТББ-т эдгээр эрсдэлээс хамгаалах бодлого байхгүй.

Тайлант жилийн явцад хэрэглэж байсан ханшийг доор үзүүлэв:

	Хаалтын ханш	2023
	2024	
1 = Ам.долларт хөрвөх ханш	3,420.25	3,410.69

Гадаад валютын эрсдлийн мэдрэмж

Тухайн нэг валютын эсрэг төгрөгийн ханш 10%-аар өсөх ба буурахад мэдрэмж ямар байхыг доорх хүснэгтэд харуулав. 10% нь гадаад валютын эрсдлийг дотооддоо удирдах гол албан тушаалтандаа тайлагнахад хэрэглэгдэх бөгөөд гадаад валютын ханшийн боломжит өөрчлөлтийн талаар удирдлагын үнэлгээг харуулна.

Мэдрэмжийн шинжилгээнд зөвхөн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийн үлдэгдлийг хамруулах бөгөөд гадаад валютын ханшийн 10%-ийн өөрчлөлтийг тайлант хугацааны эцэст тохируулдаг. Тухайн зээл нь зээлдэгчийн юмуу зээлдүүлэгчийн орны валютаар илэрхийлэгдсэн байгаа үед МГБССН ТББ-ны доторх гадаад үйл ажиллагаанд зориулсан зээлийг хөндлөнгийн зээлийн мөн адил мэдрэмжийн шинжилгээнд хамруулна.

Төгрөгийн ханш тухайн нэг гадаад валютын эсрэг 10%-аар чангарахад ашиг, алдагдал болон өмчийн бусад хэсэг дараах байдлаар өснө (буурна):

	2024	2023
	Мян.Төг	Мян.Төг
+10% (+10%) Ам.доллар	2,139	2,134
-10% (-10%) Ам.доллар	(2,139)	(2,134)

Хүүгийн эрсдэл

Зээлийн хүүгийн өөрчлөлтөөс үүдэн Компани зах зээлийн эрсдэлд өртөх нь үндсэндээ компанийн банк дахь тогтмол хүүтэй харилцах данстай холбоотой байдаг. Тайлант өдрийн байдлаар Компани нь жилийн эцсийн байдлаар хөвөгч хүүтэй санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөргүйгээс үндсэндээ хүүгийн эрсдэлийг хэмжих мэдрэмжийн шинжилгээ хийгээгүй.

Зах зээлийн үнэ

МГБССН ТББ-ын санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн дансны үнэ нь богино хугацаат санхүүгийн хэрэглүүрүүдийн зах зээлийн үнэтэй цэнэтэй ойролцоо байна.

Хөрвөх чадварын эрсдэл

МГБССН ТББ нь өөрийн үйл ажиллагаагаа санхүүжүүлэх, мөнгөн урсгалын хэлбэлзлийн нөлөөг бууруулах зорилгоор удирдлагын зүгээс мөнгө, түүнтэй адилтгах зүйлс, банкны хэрэгслүүдийн хэмжээг тогтоож, хяналт тавьдаг.

18. БОЛЗОШГҮЙ ӨР ТӨЛБӨР

Тайлант хугацааны эцсийн байдлаар тухайн байгууллагад үүрэг хүлээсэн болон болзошгүй өр төлбөр байхгүй.

19. ТАЙЛАГНАЛЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ

Тайлант хугацаа дууссаны дараа гарсан санхүүгийн тайланд нөлөөлсөн аливаа чухал үйл явдлын гараагүй байна.

20. МОНГОЛ ОРЧУУЛГА

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Англи хэл дээр мөн бэлтгэсэн болно. Монгол, Англи хувиудын хооронд утга, агуулгын зөрүү гарах тохиолдолд Англи хувийг дагана.